

Ketabton.com

پروانے

مربعہ ممتاز

پروین

رابعہ ممتاز

(قول حقونہ پہ حق دیکوالی کئی محفوظ دی)

د کتاب نوم _____ پروئے
دیکوالہ _____ رابعہ ممتاز
د چاپ کال _____ ۱۳۷۷ھ
پر پيس _____ جدون پر پيس خبير بازار پيښور
بيعه _____ ۱۰۰ روپي
کاتبه _____ محمد رسولہ پښتو اکډمي

د موندلو درک

- ۱- یونیورسٹی بک ایجنسی
خبر بازار پيښور
- ۲- معرفت عبد الله جات مغموم
د اکخانه شاهين تاون
یونیورسٹی روډ پيښور

د کورقون نمبر : ۵۷۰۳۳۶۹

”دُعا“

دَ حَيَا د رنھا کانو ترجمانه
دَ پرونو پرا وُنو شگهيانه

دَ مغموم صاحب تياره تياره کاله کبني
يو چيوه ده خدا دِي تل لري رونبانه

سید صابر شاه صابر
برته کات

پروٹے

پہ جنازہ می سپین پروٹے خورد کری
زہ خو لہ کورہ جا پروٹی نہ حُم

زما د مینے قاتل گری سرتور
زہ پہ پروٹی ہر وخت سخ پتوم

د بید نامہ داغ بہ راپوری کوئی تا
پام چچی پروٹی لہ می لاس راؤنہ

کلہ می تور کلہ می سپین پروٹے
ستاد نظر نہ داسی خان پتوقا

فہرست

صفحہ	یکے	شمار
۹	عبداللہ جان معصوم	۱
۱۳	رابعہ ممتاز	۲
۱۶	خانہ کعبہ (نظم)	۳
۱۸	حُم دمینی نہ نن (نعت)	۴
۲۰	د عوا لور (نظم)	۵
۲۳	بیا د او بنکو زور دے پیوس مہ کوہ (غزل)	۶
۲۵	پہ تورو نیو شیو کبئی دید نونہ ٹومرہ کپئی (غزل)	۷
۲۵	راشہ اشنا عمری کم دے	۸
۲۶	دخیل کبئی نصر کورونہ (نظم)	۹
۲۹	مشران (نظم)	۱۰
۳۰	زما زبہ ماتہ کاسہ دہ (غزل)	۱۱
۳۲	مخ پچی رانہ پست نہ کپچی خطا نشی (غزل)	۱۲
۳۳	ستاد غمونو سرہ لوچی کوم (//)	۱۳
۳۴	داستاد راتلو لاری کلبہ تپی پپری رو بدی شی (غزل)	۱۴
۳۶	نوچی دنیا (نظم)	۱۵
۳۸	ستاد مینتی مشال لاس کبئی (غزل)	۱۶
۴۰	زبہ می ہر وختی پو پپری (غزل)	۱۷
۴۲	تمغہ امتیاز دی میارک شہ (نظم)	۱۸

۴۵	نه به د باران نه د بلی نه د سیلی قیصی	۱۹
۴۶	چیل قسمت نه خبر نه وم (غزل)	۲۰
۴۸	قسمت (نظم)	۲۱
۵۰	خیالونه وسوسې (نظم)	۲۲
۵۳	تاله به لالیه په لیمو درشم (غزل)	۲۳
۵۴	کور د بیلتون خورشه دا ئی شخه اوکوه (غزل)	۲۴
۵۶	د کلو لخته	۲۵
۵۷	ماته نو په سترگو اشارو خبرې مه کوه	۲۶
۵۸	رور (نظم)	۲۷
۶۰	زبه ئی د د غوښې شخه دکا ئی نه نو جوړنه دے	۲۸
۶۱	ستاد مینې د درېو تکیو په قلا کبني يمه ناسته (غزل)	۲۹
۶۲	د اختر ورځ (نظم)	۳۰
۶۳	سماينه ئی پکارده نور ئی هڅم نه دي پکار (غزل)	۳۱
۶۴	د آسمان لمنې سرې شوې (غزل)	۳۲
۶۶	په هرڅه به تېرېږي دنېک نو ا کمه دي نه وي	۳۳
۶۷	وارخطا وارخطا گورخم (غزل)	۳۴
۶۸	چیل خپلوان (نظم)	۳۵
۷۰	لوپسته	۳۶
۷۱	خط	۳۷
۷۲	د ژوند جو نگرې کبني ويرېږم مه زه (غزل)	۳۸
۷۴	زما د زبه په آينه کبني ته ئی	۳۹

٤٥	حُئي خَلق (نظم)	٤٠
٤٦	شته په سپر لي کښې وږ مڼو ته شته د	٤١
٤٧	ته چې پکښې نه شي اشنا زه په خلقوڅه کوم	٤٢
٤٨	مور (نظم)	٤٣
٨١	د بنو دسر دپاسه (غزل)	٤٤
٨٢	نن د باران شپه روږده شوه چوپړي (غزل)	٤٥
٨٣	بنه اخلاق (نظم)	٤٦
٨٤	په ليمو باندي راواوړي (غزل)	٤٧
٨٥	گيله دې په سر سترگو دې گيلې سره به گورو	٤٨
٨٦	ستامينه لاليه دروغ ژنه شوه (غزل)	٤٩
٨٧	لور (نظم)	٥٠
٩٠	شپه د انتظار (نظم)	٥١
٩٤	لوبه (نظم)	٥٢
٩٥	لوبه (نظم)	٥٣
٩٨	فرياد (نظم)	٥٤
١٠٠	شاهيت (نظم)	٥٥
١٠٣	يادونه اميدونه (نظم)	٥٦
١٠٤	پښتون (نظم)	٥٧
١٠٦	نصيحت (نظم)	٥٨
١٠٨	مينه چې پيدا شي فنا کړي نه (غزل)	٥٩
١٠٩	تاچې په سگو سگو کښې تېره کړه (غزل)	٦٠
١١٠	مينه (نظم)	٦١

۱۱۱	ستاد کبر انتها ده ته پوئے نه ئي (غزل)	۶۲
۱۱۲	دا چمن (نظم)	۶۳
۱۱۵	گيله (نظم)	۶۴
۱۱۸	بگاہ ئي د آسمان ستوري په چپه نوله شمېرل (غزل)	۶۵
۱۱۹	زوي مورته (نظم)	۶۶
۱۲۱	د ژوند په دې کتاب کښي نخبه کوم يو حائ کښي کېږم	۶۷
۱۲۲	نيره ستاد ميني دهر چانه زه پشومه (غزل)	۶۸
۱۲۳	په هر طرف چي ئي نوزه به ستا دلاس هماسم (غزل)	۶۹
۱۲۴	نواره زندگي شوه په غمونو په فکرونو (غزل)	۷۰

”پروئے“

درابعه ممتاز د شاعری دویم کتاب ”پروئے“ ساسو

په وړاندې دے - حقیقت د دے چې د ممتاز د ”سپیلني“
کتاب شاعري کله هرثو فني کمزوری لرې خو د دې خبرې نه
انکار نه شي کېدے چې لوستونکو د فني کمزوری باوجود د
سپیلني شاعري د پره خوښه کړه او کتاب چې په دې پره مينه
واخستو او وې لوستو - درابعه ممتاز دویم کتاب ”پروئے“
لکه چې دنوم او چاپ په لحاظ ښکله دے - دغسې چې شاعري
هم ښکلې ده - زما په خیال چې دې کتاب کښې شاعري د
لوستونکو د اعتراض د پرخيال ساتلے دے او کوشش چې
کړے دے چې هر يو شعر دې په ناپ تول پوره وي -

د ”پروئي“ شاعري په هر لحاظ سره د ”سپیلني“

د شاعری په مقابله کښې په ناپ تول پوره ده - په غزلونو
کښې نوي خيالات - نوي جذبات روني استعمال
کړے شوي دي او کوشش په کښې دا شوه دے چې د
”پروئي“ په شاعری کښې جدت راپېدا شي - او رابعه
ممتاز په خپل دې مقصد کښې تر دې پره حده پورې کاميابه
شوي ده - د جدت سره سره د پښتني ماحول خيال هم

ساتلے شوے دے - د مثال پدے طر، دا شعرونه به ئي وا خلو -

چي لور دېوال ته خپي فونبکا پښي به دلري

پد دي پښتو دېوالونو دراز خبري نبي شي

يا

د مينې سوال جواب چي د دېوال د پاسه (وشي)

کد خبر وي که کچه وي دېوالونو شموره نوند کوي

دېوالونو د پښتني کلچر يو اهم جز دے او بيا کچه دېوالونه

خو د پښتونخوا د لارو کوڅو اصلي نقشه راکاښي -

ممتاز په خپلي شاعري کښي د پښتو ژبي دود دستور او د

لفظونو د استعمال د پرخيال ساتل دے (ورما پد خيال چي دا د

دي خبري ثبوت دے. چي د "سپښلي" نه پس شاعري کوشش

کړه دے چي د پروني شاعري د فن هغه ټولې تقاضې پوره

کوي چي د کومو په حقله به اکثر د لوستونکو دا اعتراض

کولو چي د سپښلي شاعري کښي فني کمزوري دي -

زما پد خيال چي د "پروني" په لوستر به د لوستونکو

دا کيله تر د پرد حده پوري ورکد شي دلته به زه د لوستونکو

د تسلي د پاره درابعه ممتاز د مختلفو غزلونو نه يو شو

شعرونه پښ کوم -

۱- - دامه وريه چي زه ستا په خبرو نه پوهېږم

پد تته تته شربه درازونه ئي موره نوند کوي

۲- د جوتنگري لوگے بنہ دے
زہ ٲي اوشکو سرہ مل کيہ
معدوتہ بہ زہ شدہ کيہم
چي زہ يم پکني پر پشانه

۳- د بنگر و شرنگا چي اوري
د سگو چي خبر نہ شو
آ زما سادہ جانان چي
پد کوم جھانا کني اوسيري

۴- ما پد گودر چک منگے بيا کيسو دو
ستاد شملي ول راتہ بنکار بي نہ
دغزل نہ پس د ممتاز د نظم پد ميدان کني تگ ہم د دي
د شاعري د پونج والي دليل و رکوي - حقيقت دادے چي حني
حني نظمرتہ نو دخيال تو او جذبات تو پد لحاظ زہ شاہکار
گنيم - لکے " لوپتيد " " بنتون " " قسمت "

د نچس کلي خري کورونہ او داسي نور چ پر نظمونه چي
کو شاعرانو بد دا مونسوعات چيري وي - جهر حال درابعه
ممتاز دويم کتاب " پروتے " ستاسوپد بنگني دے او
ورسہ د نچس دريم کتاب " گلونہ پانچي پانچي " د چر

زر د چاپ کولو اراده هم لري - خدا ته دې اوکړي چې د
رابعه همتان دريم کتاب هم دې پر زر چاپ شي او د
پښتو په شاعرۍ کې د يو بل نوي کتاب اضافه وشي
والسلام

عبدالله جان مغموم

منڻ

ما ڇي خپل اوائلي ڪتاب ”سپڀلني“ ڇاپ ڪولو نو دا
 اُميد ڀانه و ڇي ڀنڀانڊ رونهه خو ڀنڀندي به زما د ڪتاب سره
 دومره مينه اوکريي - نوزو د ڀنڀنتو رونهه خو ڀنڀندو ڇڀره منڻه
 ڪوم ڇي رونهه عموماً اوڻو ڀنڀندو و خسرصاً زما ڪتاب پڊ ڇڀره
 مينه واخستو او وڃي لوستلو او زما دومره حوصله افزائي ڇي
 اوکريه ڇي نڻ داد ڇي زه خپل دويم ڪتاب ”ڀرڀونه“ پڊ ڇڀري ڇڀري
 ڇاپ ڪوم ڇي رونهه خو ڀنڀندي به د ”ڀرڀوني“ سره هم دومره
 مينه اوکريي لکه ٿومره ڇي ڇي د ”سپڀلني“ سره ڪڙي وه -
 او زه بد دڊي جوگه شم ڇي خپل دريم ڪتاب ”گلونه پانهي
 پانهي“ ڇاپ ڪولو ته ملا او ترم -

زما د اولي ڪتاب ”سپڀلني“ پڊ لوستون ڪو ڪڙي د
 خو ڀنڀندو و شمڀي زيات و او زما پڻه خيال ڇي پڻه دغه ڪتاب
 ڪڙي زما زياته شاعري د ڏنو ڀنڀندو و مياند و سره د تڙلو
 مسئلو او ڪشالو پڻه حقه وه نو ڏکڻه پڻه ڪڻي شمڀر ڪڙي خو ڀنڀندو
 ڪتاب واخستو او وڃي لوستو او پڻه دڊي رنگ ڇي د ڪتاب
 عزت افزائي او زما حوصله افزائي اوکريه د ”سپڀلني“ د شاعر
 پڻه حقه ڏني رونهه دا راڻي ٿر ڪڏهه ڪڙي ده ڇي ڏني شعرو

د فن تقاضې نه پوره کوي. نو ما دې روڼو ته دا دليل وړاند
 کړه وچې زه د شعر د فنې تقاضونه زيات مقصد له اهميت
 ورکوم په دې وجه کې فنې کمزور ته زيات خيال نه و
 ورکړه. کېدای شي چې اعتراض کونکو روڼو زما دا دليل نه
 وي خو بن کړه نو په دې وجه دې حل د "پروڼي" په
 شاعرۍ کېنې کې د مقصد سره سره د فنې تقاضو هم خيال
 ساتل دس او طمع لومړې د لوستونکو دا گيله به ورکه
 شي "پرونه" هم زما غزلونو او نظمونو مجموعه ده -
 په نظمونو کېنې زما خو بن موضوعات گڼه کور - نغره
 او جارگه دي - او يا کې لورنځور، مور او زامن دي - په
 اکثر و نظمونو کېنې ما دغه کردارونه د موقعې په مناسبت
 سره ستايلې يا کښلي دي - نو ستاينه په کېنې زيات او
 غندنه په کېنې کمه ده -

ما په خپله شاعرۍ کېنې مينې له اهميت ورکړه
 دس او کوشش کېنې دس (هغه د پير گوهر يو نظم
 دس) زه غواړم چې قبوله دنيا مينه مينه شي " چې
 د مينې پېغام هر چاته اورسوم او دهر لوستونکي په
 زړه کېنې د مينې دا پېغام ځاې او نيسي -

د لوستو خداي نه دا طمع لومړې پېستا نه روڼه
 خو پندې به د "پروڼي" سره هم دومره مينه او کړي لکه
 چې د "سپلني" کتاب سره کېنې ده او زما به دومره

حوصله افزائی او کوئی چچی خیل دریم کتاب " گلونه
پانہی پانہی " ہم در توره چاپ کویم -
انشاء الله

رابعه ممتاز

خانه کعبه

دائله کورې تاوېږم له تا
خانه کعبه پي زارېږم له تا

دائله کوره ارمان مې ته وې
اودخون زړگي درمان مې ته وې

لکه گل هسې غوړېږم په تا
دائله کورې تاوېږم له تا

دائله کوره سودا مې ډېره
درنه تاوېږم کښه مې ډېره

لکه دشعې ژړېږم په تا
دائله کورې تاوېږم له تا

دائله کوره عزت دې ډېر دے
په ټول جهان کښې شهرت دې ډېر دے

لڪه ڊپرڻي وريڻم پيءُ تڙ
دا الله ڪورڻي ٿا وريڻم له تڙ

ارمان ۾ نشته ددي نه سڀوا
چي بس راحمه مڪي ته بيا بيا

چي هر چڪر کڻي ڄا وريڻم له تڙ
دا الله ڪورڻي ٿا وريڻم له تڙ

بنار دمڪي به هرومه ڄنگه
دا باقي ڙوند به ٿرومه ڄنگه

ممتاز به ڄنگه صبريڻم له تڙ
دا الله ڪورڻي ٿا وريڻم له تڙ

نعت

د مدینې منورې نه درخصتې پیه وخت

حَم د مدینې نه ن

داسې راته بنکاري زړه مې بیل شو د سینې نه ن
حَم د مدینې نه ن

ثومره موده ما په دغه طمعه تېره کړې وه
شپه ورځ مې یو کړې وه
ډېره وار خطاشوم چې خبرشوم دې نېټې نه ن
حَم د مدینې نه ن

زه خو د مودو نه دراتلو په طمعه ناسته وم
هر غم نه زه خلاصه وم
څنگه به ځان صبر کړم د دې خوږې قصې نه ن
حَم د مدینې نه ن

ما خود ^{صلوات الله عليه وسلم} نبی دربار کبني لښې ورځې تېرې کړې
تو ورځې مې تېرې کړې
داسې راتښکاري تڼ مې څم د دې چينې نه تن
څم د مديني نه تن

ماوې چي ^{صلوات الله عليه وسلم} نبی نه به د زړه حالونه وايي
شپه ورځ به کليامه
زړه مې ډېر خوگيږي چي زه څم پاکي روضي ته تن
څم د مديني نه تن

دَحْوَا لَوْر

ستالقب د فرشتو د دے
پنه جنت کنيې ته پېدا ۱ ۱
ته نحو اهش د بيا بادم وې
په نامه باندي حوا ۱ ۱

ستا د پينو لاندې جنت د دے
نيک اولاد له لوء نعمت د دے
ته ريشتيا چي چي بها ۱ ۱
په نامه باندي حوا ۱ ۱

که ته لورې نور رحمت ۱ ۱
که ته خورې نور راحت ۱ ۱
د خاوند د کور رنبا ۱ ۱
په نامه باندي حوا ۱ ۱

دنجیل کور ۾ ٿو کيڏاره
د ڀڄو ۾ ته غمخواره
هر ٻيچي باندې قدر ۾
په نامه باندې حوا ۾

د انسانن په تخليق کيڻي
هان سره کوي خدا ۾ شامله
په رضا خدا ۾ رضا ۾
په نامه باندې حوا ۾

چي ستا کور پرې آباديڻي
مال اوسردي کي زار ٻيڻي
ته د صبر انتها ۾
په نامه باندې حوا ۾

هغه کور گل و گلزار شي
چي ستا په کيڻي روزگار شي
ته د خوب زريگي شفا ۾
په نامه باندې حوا ۾

هره سخته تپروې ته
غو تپد کور ابادوې ته
ته د صبر انتها ئې
په نامه باندي خوا ئې

د کور پچې خه بامېر وي
که هر شومره په تاوېروې
په خدا ئې ته بنکلا ئې
په نامه باندي خوا ئې

په تخليق کينې د انسان
خدا ئې ستا واغست امتحان
په رضا د خدا ئې رضا ئې
په نامه باندي خوا ئې

ممتاز داسې کار اونه شي
ستا نامه بيد نامه نه شي
ته ساده ددې دنيا ئې
په نامه باندي خوا ئې

خان ساټه له هره توره د دنيا د هر پېغوره
همسې وې وړ خطا ئې په نامه باندي خوا ئې

بیا د اوبشکو زوردے ٲیوس مه کوه
وران ٲی ذریه کوردے ٲیوس مه کوه

ٲول بدن لوکے شولمه نه شو مه
دالاحتکه اوردے ٲیوس مه کوه

ته ٲی ٲی ٲی بکا سیا کتوله تلی
هغه محفل خوردے ٲیوس مه کوه

سترگی ٲی ٲی ٲی ٲی ٲی ٲی ٲی
ورک دکو خوردے ٲیوس مه کوه

مه کوه ممتاز ٲی بیا مه کوه
هرشوک ٲی مروردے ٲیوس مه کوه

24

په تورو نیمو شپو کې د دینو نه شو مره خوښ کړي
یو بل سره چې اوشی. - اولونو نه شو مره خوښ کړي

د امة وایه چې ستا په دې خبرو زه پوې نه شوم
په تمه پمته ژبه بیانونه شو مره خوښ کړي

د مینې سوال جواب چې د یو بل سره پرې اوشی
که خبر دي که کچه دي د پوښو نه شو مره خوښ کړي

زموږ د صحبت قصه هم دلته نن پوره شه
زه ستا یم ته زما دې دا قولونه شو مره خوښ کړي

ارمان چې هغه تیر ساعت نو بیا په بېرته راشی
د مینې د کتاب زاپه با بونه شو مره خوښ کړي

ممتاز په صحبت کې تانه روستو پاتې نه شي
راخه د وفالار کې مزلونه شو مره خوښ کړي

راشه آشنا عمر مڃي ڪم ڏي رهه
ذريه دنيا ڪيئي مڃي توري ڏي رهه

ما جو ڇل زريه پڻه تسلي اوده ڪرو
جو پڻه زرا دسترگو نم ڏي رهه

نن چي مسڪي رانه له ورايه شوپي
ڏندي يڪ مڃي جو پڻه سم ڏي رهه

آسمان ڪيئي ستوري پڻه خندا شو ڪله
زما پڻه زريه ڪيئي خوما تم ڏي رهه

ممتاز زريه مڃي پڻه سلگو اوده شو
ڪله درزار مڃي لب ڪم ڏي رهه

دخيل ڪلي خپ ڪورونڊ

ننڍي بيا پيه زرهه وريبي ، دخيل ڪلي خپ ڪورونڊ
هغه گهري وڏي لاري ، هغه برڪوز مالتونڊ

ادبر دامن پيه خواڪني ، مونڙه لوڀي به ڪوڀي
نه پيه مونڙه ڇا اواز وه ، نه زمونڙه ڇا خاڪار وه

مور وپلار به ٽپوس نڪرو ، چي ته ڪوم هڻي وڻي ولاڙه
داجمات ديه ڪه ججهه ده ، چلن لاره ده ڪه ساره

هريو ڪورڪني به ماما وه ، هريو ڪورڪني به بيو وه
داهول ڪلهي بيو ڪور وه ، داهول ڪلهي رور وخور وه

ڪه به ڇا ڪره بناڊي وه ، داهول ڪلهي خوشحالي وه
ڪه به ڇا ڪره خه غم وه ، هريو ڪس به سترگي نم وه

ڪه به جنگ وه ڪه جهنگره ، يابه بل خه منله وه
مشران به ٽول راهول شو ، دهغو به فيصله وه

کشان به ٻي ملامت ڪرڻ ، پوي به ئي ڏوٽي به هر صورت ڪرڻ
روغن جو ڀرڻ به زراوشو ، دشمني به پاڻي نه ڏيڻ

مسافر ڪه به ٿوڪ راغلو ، ڇي به ئي کلي کڻي خپل ٿوڪ
ڊڄري ٿوس به ئي اوکرو ، بيا به هلته کڻي ميله وه

دهر ڇا به دغه فرض وه ، ڇي دے اوڻ ڇا ٿي نه ڏي
ڪڏه ڏي بيان اوکڻ ڏي وي ، ميلمستيا ڏي دڏه اوشي

ڪله ڪله به ٻي پلار هم ، کورتنه راغلو ڀڄڻ تلوار هم
ڇي جمات کڻي مسافر دے ، ڇي راغلو د سفر دے

بند و بست دڙو ڏي اوکري ، خه پاخه ڪري خه ٿوڏ ڪري
گوري اوڻ ڇا ٿي نه ڏي ، زمونن ڪله به ئي خوڻن نڀي

نڪ ڪوربه خه ڪڍ لو ، نه ميلمه به شرم ڏلو
ڊڄرڻ مينه ڊڄر عزت وه ، د خلوص نه ڊڄر الفت وه

نن ٻي بيا ڀڄڻ زريه ڏيڻي
د خپل کلي خه ڪوروننه

زما هغه وخت ياديني ، هغه خلق مي ياديني
هغه خلق چرته لارل ، هاغه خر کورون دوران شول

خهٔ بنگلي شوي خهٔ کورونه ، د بخو خينتو برجونه
آکچ لاري بخي شوي ، دهر چا بيلي کوخي شوي

ديوبل نه خان اونغاري ، خيل غمخوران له ژاري
دهر چا شوچ پر کارونه ، دهر چا شويل کورونه

نهٔ دور خور محبت شته ، نهٔ دپلار مورخه عزت شته
په نفرت هر چاته گوري ، دهر چانه دوي مرروي

هر يوکس دبل نه تنگ دے ، خيل پردي سره په جنگ دے
زما دوي ته زرهٔ تنگيري ، زما خيل کله ياديني

زما هغه وخت ياديني ، زما هاغه خلق ياديني
خدايه داخنکه ژوندون دے ، هر يوکس دخان نه تنگ دے

دمتاز داسي خان حاني شوه

پهٔ ژراهم سود نهٔ کييري

نن مي بيا په زرهٔ ورييري

دخيل کلي خري کورونه

مشران

پي زمونڙه مشران وو هغه خه شو
ددي کلي پي زبرگان وو هغه خه شو

پي بي شانده مينه ئي مونڙ سره کوله
پي په مونڙه به ډرگران وو هغه خه شو

مسلي جي به ئي زموښه حل کولي
نن هرکار ته مونڙ حيران يو هغه خه شو

پي دهر غريب ډپاره مور و پلار وو
پي د ټول کلي خپلوان وو هغه خه شو

مستان مونڙ به چاله خه تسلي و رکرو
مونڙ پخپله ډر پرديستان يو هغه خه شو

30

زما زبہٴ ماتہ کاسہ دہ
پرچی لور پہ لور ٿوڇي دي

د دردوتو د غمونو
خهٴ غمڙي شان قصي دي
کله صبر کله اويني کي
ننداره د زبہٴ گو مه

خهٴ پرېشانه دي ونٿونه
خهٴ پرېشانه وڙي شپي دي

دا د اويني کو سڀا بونه
حوصلي به ٿي لاهو کڙي

په علاج ٿي نه پوهين م
د ژوند سختي مرحلي دي

31

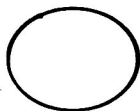
ستاد مینې مشال لاس کبې
په تیرو کبې یم روانه

تایه کوم خائے کبې پېدا کرم
اے زما خوبه جاتمانه

خائے دزرونو خبردار دے
ته ددی نه خبرنه ئی

زه به تاله خدایه غوارم
اے زما یاره نادانته

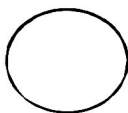
دجبونگری لوپی بنه دے
زه ئی اوینکو سره مل کرم

مخ چي رانه پٽ نه ڪري خطائشي
مرهه به شم دغمه بي وفا نشي

تڪ خوزما زرهه ئي زما مينه ئي
پام ڪوهه جانيه دبل چا نشي

ستا په وعده و بيا دلته راغليم
هسي نه پرون پشاني رانشي

ستاد غمونو سره لوي کوم
مرا وو کلونو سره لوي کوم

ستا دراتلو په انتظار کيني کله
د پرو فکرونو سره لوي کوم

بي د غمونو چي نور هڅه نه لري
داسي بختونو سره لوي کوم

د خپل زړگي د تسلي دپاره
تېرو وختونو سره لوي کوم

د بيلتانه په تورو شو کيني ممتاز
د زړه زخمونو سره لوي کوم

34

داستا دراتلولاڙي ڪلڪ ٻني ڇڙي اوڀر ڏي شي
ڇي نه ڏي سوال جواب وي نه راتنگ ڏي بيا ڀڏي شي

داختله محبت ڏي ٻول نما ڊپاره خواست دے
اول ڏي خدائے نه عوارم بياره بار باند ڏي جهر ڳي شي

زه جواب درپسي نڪرم ، جانيه خيله راشه
زره ڀي تانه ڪيله من ڏي ڇور ڳي ڀي ڪيلي شي

ڇي لوڙ ڊيوال ته خيڙي نو بڪار ڀري تي به دلري
ڀه ڏي چيتو ڊيوالونق دراز خيڙي ٻني شي

ماڻه ۾ي دمودو گيلي پٽيله ڪرو هواري
۾ خدا خدا ٿو وڌون شي رنگيني ورجي شي شي

دا ساخفگان په هائے دے، خوز ما بهم لڙ اواري
۾ي ته راشي زما خواله نو ياري دي گيلي شي؟

ممتاز درته دانگ وائي راڻي ۾ي صلح او ڪرو
ستامينه سيلاندرده په هر بنگي ۾ي لسي شي

نوې دنيا

راځه چې دواړه ځان له يوه نوې دنيا جوړه کړو
دې دنيا نه لرې يوه بڼه دنيا جوړه کړو

دې دنيا کې هېڅ نشته غموږ دي فکرونه دي
دې دنيا کې هېڅ نشته دردونه تکليفونه دي

دلته مينه نشته خداييگوشي هوسونه دي
دلته مينه نشته دلته خوشي مطلبونه دي

دلته څوک د مينې اصليت نه هم خبر نه دي
دا خوځناور دي ته به وي هېر و بشرنه دي

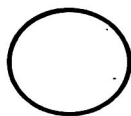
راځه چې دواړه ځان له يوه نوې دنيا جوړه کړو
دې دنيا نه لرې يوه بيله دنيا جوړه کړو

يوه داسې دنيا چي پکښې د واره زړونه يوشي
يوه داسې دنيا چي پکښې دوه روخونه يوشي

هلته کښې به ته اوزه ديوبل ځني قربان شو
هلته کښې به مونږه دخپل خون زړونو درمان شو

راځه ممتاز چي د واره يوه تمې دنيا جوړه کړو
دې دنيا نه لرې يوه ښکلې دنيا جوړه کړو

38

ستاد مینې مشال لاس کښې
په تیرو کښې یم روانه

تایه کوم خائے کښې پیدا کوم
اے زما خوبه جاتانه

خائے دزرونو خبردار دے
ته ددی نه خبر نه ئی

زه به تاله خدایه غوارم
اے زما یاره نادانته

دحبونگرې لوږې بنه دے
زه ئی اوښکو سره مل کوم

محلونہ بہ زہ خہ کرم
چی زہ یم پکینی پردستانہ

ممتاز ستا نصیب خراب دے
کہ تہ فکر ورہ اوکری

خپل جانان دی تپوس نہ کری
گیلہ مہ کرہ دبل چانہ

*

ذره ٻي هر وختي ڇو بيڙي
هڻج علاج ٿي نه ٺڪاريڙي

ڊي خيل ٿوند ته ٻيم حيرانه
ڇي په ڇه سخته ٽيريڙي

ٺاڪوڊي ڊي ڇي راياد ڪرم
دباران په شاني ٿارم

د غمون په مگرداب ڪنڀي
مي ڏوند ڪشتم تاويڙي

ٻي ڇي او ٻي قدري خو
اوس د خلقو ڪاروبار شو

د دنیا په دې بازار کېږي
اوس هم داسودا خرڅیږي

ستا یادونه زما زړه کېږي
و آسمان له ستورو ډیر دي

ته خبر نه یې جانیه
زما زړه تومره خوبیږي.

ممتان ټوله دنیا چاڼ کړه
یوهم درد یې پیدا نه کړو

چې غمونه ترېنه واخلي
داسې ټوک نه پیدا کیږي

تمغہ امتیاز دِ مبارک شہ

خیل خاوند عبد جا مغموم تہ دمغہ امتیاز یہ اخستو
— عقیدت پرزوئی — (مستان)

اے دلور ہمت انسانہ
ستا ہمت تہ ہی سلام دے

اے پہ ہرچیا مہربانہ
ستا عظمت تہ ہی سلام دے

تہ پہ کلی پہ وطن کینی
چی پہ بنہ نامہ یادبری

کہ دے دور کہ دے تریوردے
تہ دھرچا پکاربری

تہ دڪوڀي خاورڀي ڄورڀي
تا ڪٽي ڪير غرور نشته

په دستيا ڇي فرسته ڀي
ستا ڪتو ڪٽي ضرر نشته

ڇي هر ڪا ڪٽي ته نڀا دشوي
په تا فضل دالله دے

مبارڪ شه سلامت شه
دا آوز له هري خوا دے

زڪ غازی، شعیب ته ڪورم
خوشحالی نه په خندا دي

ڇي ضياء ڀي هم ڪورنل شو
نعمتونہ دالله دي

شکر او باسمه چ پرزۀ
خدايے تعالیٰ تہ پہ سجده شم

پول غمونه رانہ ہرشی
پہ اللہ اللہ اختہ شم

نوشحالی دی خدايے نصیب کرہ
اے زما د ژوند ملگریہ

مبارک شہ مبارک شہ
دمتار د سر ټیگریہ

خونديو روښو او چچوتہ
دا اعزاز دی مبارک شہ

تہ لائق ددی اعزاز وی
دا امتیاز دی مبارک شہ

نه به د باران نه د ږلمې نه د سيلې قيصې
مانه به ته نکرې اے آشنا ډېې وسې قيصې

زه به ستا خبرو ته بگاڼه صبا غون غون شمه
ته که پکښې نه کوې آشنا چرې پر دی قيصې

ماسره خوشه ورځې دا غم د اے لالیه چې
هسې نه ټوک او کړي ستا زما د آشنا یې قيصې

يوځلې په مونږ که هغه تېر وختونه بیا راشي
اوبه کړو یو بل ته د خوانی ادد مستې قيصې

مینه نوسور اور د سرې لېږ دي زه یې اوسومه
ماسره خو نشته د خندا او خوشحالی قيصې

نن که چرې ژوند وه دهغه وعدا رشتیا شوله
اوبه کړي مټان ته خو د مینې پخوانی قيصې

خپل قسمت نه خير نه دُم
چي به داسې خراب هم وي

چي آشنا به جدا کيږي
ژوند به داسې عذاب هم وي

که په لنډو لارو لار شپي
نومرل ته نه دسپڼې

د پټو ټولو په لار کښي
لختي هم وي اعراب هم وي

ستاد پير به کار اونه کړي
د تقدیر مالک نو هم شته

د تندی ذکرینو خان له
یو چور شوے کتاب هم وي

د خدائے و رکړه چې بها ده
ممتاز شک پکښې اونډه کړې

د غریب عاجز ناداره
په تندی کښې محراب هم وي

توگل په الله اوکړه
داروان شه د زړه سره

په دې تکو تورو شپو کښې
خلید ونکه مهتاب هم وي

قسبت

هغه پيغله ڇي ډېره موده د يو په نامه ناسته ده - او بيا
بل ته ورترغاړه کړې شوه - (ممتاز)

ستا په نامه ناسته اوس د بل شومه
زه دکه کورۍ ادل بدل شومه

اوسوزه قسمت د لوبو اوسوزه
څنگه رنگ په رنگ خاورې نجل شومه

زه پټه لومې پټه مېسه شومه
زه ڇي د نصيب په او رجل بل شومه

تخت او تخت خود ورپه د خدای لاکټي دي
سترې ددي ژوند د سخت مزل شومه

هره یوه ډرز د بېلې سخته وي
پانې پانې زه کله دکل شومه

گرځم په خيالونو په سوچونو کېتې
څنگه ناخبره زه د بل شومه

کړېنې د قسمت ممتاز وراينې نه
شومه زه واده خوپه کوم چل شومه

خیالونہ وسوسہ

سیم پہ کومہ ہوا مستہ
زرہ پہ کوم خیال کبھی روانہ

»نیاپہ» ہی بازار کبھی
ناخبرہ» خپل حاستہ

ماوہی چہ تل خوانی بہ وی
پہ رنگ رنگ خوشالی بہ وی

نہ بہ غم نہ بہ فویا» وی
ہریوکس بہ پہ زرہ بنا» وی

مور پلار به وي خپلوان به وي
خوابه ښکلي دوستان به وي

هم به کور هم به مالت وي
ډېر به مينه محبت وي

نوچي رودو دخت تير يري
نوغونه يي وير يري

نه يي پلار اونه يي مور شته
نه يي دور شته نه يي خورشته

خوښه يي روڼه يي جدا دي
هغوي ټول دبلبل چا دي

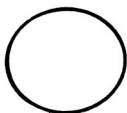
تصوړ کښي يي گرځي يري
د بابا کور يي يادي يري

په خوبو خو کښي يي راشي
په ژړا يي شپه سبا شي

دې نه پس به خه رنھا شي
دې نه پس به خه بنکلا شي

اوس دمرگ راسره غم دے
اوس مي خدايگو عمر کم دے

ممتان خدائے دي عفه اوکړي
اوس خوهر وخت دا دعا کوم

تاله به لاليه په ليمو درشم
تاله به په غنوپه اغزو درشم

ته د اختر مياشتې بختوړې ته
ستا کتوله زه به په يلو درشم

ماته پخوافي خبرې مه يادو
زه به هم بيا جانه په گيلو درشم

ستا خفگان چې ياد کړمه پښېمانه شم
زه به اوس لاليه په جرگو درشم

خان به په پروفې کښې راپټ کړمه
زه به دې ديدن له په پر دو درشم

تاسره ممتان چې وعده کړې ده
تاله به د غنوپه چچو درشم

کور د بیلتون خورشه دای خه اوکړه
اوس پی دے دنیا کښې زړه لگېږي نه

زه دې په دیدن پسي رنخوره شوم
ستا دراتلو لارده چې لنډیږي نه

راشه داختر ورځ به رنگینه شي
بي له تانه زړه مې خوشحالیږي نه

ماله چې راچې نوپه رحما راشه
تکو تورو شوکتې دیدن کیږي نه

ما په گودر ډک منگه بیا کېښودو
ستا دشملې ول راته ښکارېږي نه

ستنا زما خبري ڏي اوري روري
ويمه جي ريار ڏي حصارين نه

زه به ڊاگيلڪ درتہ بل وقت اوکرم
خدا ٿيو پڻ ڪيلو شوڪ خوشحالين نه

ماسم ڊما بنامه اوري بل خور ڪرلو
راشڪ پڻ تيار ڪئي شوڪ بنڪارين نه

ڪلڪ وڃي ڊرڇم اوڪلڪ نه ڊرڇم
بنه شوڪ جي ممتار لپوني ڪين نه

دَکَلو لختَه

په لاره چي ٿوله رپيبي کنه
پنڦله يواچي ده ويرپيبي کنه

جاننه ڇڪي سترگي نه او چتئي
مرکي ته گوري چي شرمپيبي کنه

د تور اوريل گلان چي پٽ کره دو رو
د روپو خور ده بد نامپيبي کنه

په سپينو لچو چي بنگري مزه که
دَکَلو لختَه ده ماتپيبي کنه

پرونه چي تاؤ کرو له خان نه ممتان
کلمی ده پامنو کيتي پتپيبي کنه

ماتہ تو پئے سترگو اشارو خبرې مکوه
ماتہ دچا مخکني دگيلو خبرې مکوه

هرخه چي ته واي راته اووايه پئه داکه نن
بيا راته پئه لارو پئه کوخو خبرې مکوه

ستازمادوزهار د خان پئه دي باندي لږ پوي کړه ته
ماسره د خلقو د جرگو خبرې مکوه

اووايه پئه داکه نن چي هرخه ستا پئه زه کني دي
بياد بچوسو لاندي داوچو خبرې مکوه

ژوند تو زمانيل د مے پئه نېته باندي به ختم شي
ماتہ ددعا او دخپرو خبرې مکوه

زه د ممتاز مخکني پئه شېبو شېبو ژر لے شم
ماتہ دسلگو داسو پاو خبرې مکوه

دور

دازما دسترگو تور دے
دازما دابسی زوئی دے

پئے آبار دبا با کور دے دازما دینئی رور دے
ما به غبن کینی لو بولو، ما به هر خائے گر خولو

دازما دزرهٔ به کور دے
دازما دمیبئی رور دے

چرتہ دے خوشحال دلو، ما به هلته رسولو
پئے دنها پی دمور کور دے، دازما دینئی رور دے

دے چی لوئی شولو عاقل شو
نو زما حق کینی جاہل شو

اوس زمانه ئي زره تور دے
دازما دميني دور دے

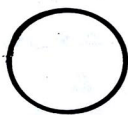
زماهم ترې زره خفه شو دگپي نرپس گيله شو
چي بي وچي دے مرور دے، دازما دميني دور دے

دور دخور لويه اسره وي
چل تهر کيني به دازه وي

په اباد دبابا کور دے
دازما دميني دور دے

چي په يو غن کيني لوئي شوي
هغه کله جدا شوي

دشطان هسي مخ تور دے
دازما دميني دور دے

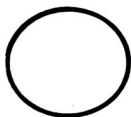
زرڳا ٻي دے دعوڻي خه ڊکائي نه خو جو پنه دے
ستا غونو دل کړو اے لاليه نور د زورنه دے

ته خو زما ژوند ټي زما زرڳا ټي زما مينه ټي
خه واپي زرگيه زرڳا ټي تانه خدايگو توره دے

کله چي ٻي ياد شي تو ٻي اوبسکي ٻي له سترگو جي
مابه به دې پوي کړي ستا په سينه کښي خواورنه دے

ته چي چرته خوښي ټي زه به عمر تېروم هلته
زه به ستا رضا کوم جان دې کښي خه پېغور نه دے

ته چي د ممتاز سره د ټول عمر لوڼو نه کړي
دا دنيا فاني ده دلته ټول عمر له کور نه دے

ستا د مینې > دریو ټکوپه قلا، کښې یمه ناسته
شپه ورز پکښې تېروله > پردی خور ته یمه خلاصه

د آسمان ستورو ته گورم، ستا په کتبه دوی پوښی
جانم نوم ژر بختور دی، درته گوري بی وسواسه

ته چی کوم وطن کښې اوسی زما زړه به تاسره وی
ژوندی تاسره تړی ستا زما مینه ده راسته

ما د زړه کچکول کښې ایښی ستا د مینې خیراتونه
بڼه کوزان په زما کښې کښم ناسته که ملامت

په سینته باندي به درشم ستا مقام که را معلوم شو
د ممتان د و مرکه همت شته هسی نه چی ده ناراسته

دَاخْتَرُورْخُ

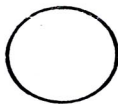
دا چي دي خُلي اختر وە ثومرە بنه وە
چي راغلي مي دلبر وە ثومرە بنه وە

ما دژوند خوانه په واره قربان کړي
شپه شوقدر ورخُ اختر وە ثومرە بنه وە

مسافر اشنا چي راغلو زه داچه وم
که به کورکه به بهر وە ثومرە بنه وە

ما په لپو به منگه راډکولو
دې چي ناست به په گودر وە ثومرە بنه وە

دممتاز لاس به يي نيولې وە په مينه
ثومرە بنکله مانیکر وە ثومرە بنه وە

ستامینه می پکارده نور می هنج نه دی پکار
دنیا دی ستانصیب شی زمانشته په شه کار

بپگاه می د آسمان ستوری په چپه نوله شمیرل
مطلب می بل شه نه و و مه ستا په انتظار

هر شه رقیب وایی زه له تا کله صبرین م
بس ته می د زبه سر می نور په چا نه کوم اتبار

د مینې په یا غچه کینې می یوکل په تخینه کړه
بدوم به می په اوریل کینې یا جوړوم به ترپنه هار

ستامینه همتاز خیل ژوند باند می ستوما کړه
یوتنه زما پکار می نور می هنج نه دی پکار

د آسمان لمنې سرې شوې
د ماښام تېرې خورېږي

ستا په طمعه یمه ناسته
شپه به خه رنگې تېرېږي

د راتلو تکل دې اوکړه
چې وعده دې هېره نه شي

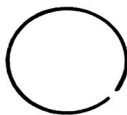
بې له تا د زرگي سره
په ماخدا اېگوڅه چل کېږي

د سحر نه تر ماښامه
زما دغه بس یو غم وي

هسي نه جي لوظه نه شي
ستا اقرار دروغ بنڪارين

دمتاز به ثومره ژوند وي
چي ستا نور انظار اوکوي

بس اوس خيل وطن ته راشه
زړه جي تاپسي شوکيني

په هرڅه به تېرېږي - دنېک نو اکه دې نه وي
چې زړه دې پرې رغېږي - د اشناکه دې نه وي

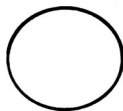
دا کور دې اے جانيه - تل په تا باندې آباد وي
چې ته پکښې گوځېږي - د دنيا که دې نه وي

باغونه سره کلونه دې همېش تر وتازه وي
بلبل دې په چغار وي - ديورا که دې نه وي

دا ستوري د آسمان دې همېشه داسې پر قېڼي
باران دې درحمت وي - د بربېستا که دې نه وي

ما مه پرېږده يواځې اندېښنې رانه چاپېر شي
هرڅو که خالق ډېر وي - نو بس ستا که دې نه وي

ممتاز د پښتني مېرمن - پروڼه بدنامه شه
که ځوانه که زړه وي - د حيا که دې نه وي

وارخطا وارخطا کرخم
سودائی شوم نہ پوہریم

تہ پتہ کومہ جہہ لاری
زہ پتہ تا پسی کرخمیم

ماپتہ دی خبرہ پوئی کرہ
دآلفت انجام بہ داوی

مینہ اوردے سور انکار دے
زہ شپہ ورخ پکنتی سوزیم

وم کلونو تہ پتہ طمعہ
دچمن ہی ایاری کرہ

ککل زمانصیب کنتی نشتہ
زہ پتہ دی بانڈی پوہریم

خيل خيلوان

راڻي خيلر خيلوانو ڀڄي نن ڊڀره مينه اوکڀو
مرگه نو راروان دے ارمانونه به بيا اوکڀو

ڀڄي ڌارو ڀڄه يوبل پسڀي بيا روستو نو ڀڄه خه
ڀڄه ڌونڊ به ٿول يو خه ڄو ديد نونه به نه اوکڀو

هغه وراڻي مسئي اوقصي به کڀو راسهڀي
ڀڄي موڙن ڀڄه يو خه کڀن و لڙ سوڀونه به ڀڄه اوکڀو

هنم ڀڄي ڄو کيلي به موڀي زرو نو کڀي يوبل ته
يو خه ڀڄي مڃاڻ ڄو نو کارونه به ٿول نه کڀو

دا استاد زره خبه ڀڄي زماڊ پاره مرگ وه
زماڊ پوڻه کيله ده نور جنگونه به ڀڄه نه کڀو

را حئي ڇي بيا يو ڄاڻئ شو ديوي ل سره په مينه
گيلې ماڻي به نه ڪو و حوصلې به ڇڙي او ڪيو

د ملڪ او قام د پاره دنيا ڳري ڪار پڪار د
ڇي ياد شو په دنيا ڪنڀي تن پير ونه به ڇ پر او ڪيو

مستان د ڇوانو خلقو به څنگه بنه مل وڻ
او به په ڇ انگ بيلين بي نه ، نعره به دغه او ڪيو

لوپتہ

تہ چي پئ سر لوپتہ و اچي ڊبره بنه بنڪارين
پنٽي پيغلي دحيا يوه بتوتہ بنڪارين

دينگرو ڊڪ لاس چي اوچت ڪري سردِي پتہ ڪري کلي
الله گواهه دے ماتہ سمہ فرشتہ بنڪارين

ديلار پئ مڪيني چي گرڇيڙي لڪه حوره چي چي
چي سردِي پتہ وي ڏرونوا کيني گلدستہ بنڪارين

دالوپتہ خوستا د سردا خه له گوري ورته
په سرِي و اچو چي بنه پتہ په پرده بنڪارين

شرم حيا دي ستا په ختہ کيني اخلي وي بس
په دي خويونو به هر چا ته نه ڏرنه بنڪارين

په سردِي و اچو لوپتہ خان پکيني پتہ ڪره کلي
ممتاز درزار شه گوره ٿومره خو خسته بنڪارين

خط

ماتہ دے پہ خط کبھی خدائے خیر چي خیر لیکي دي
ہنچ پري نہ پوہنم چي دي خہ راتہ و سيلي دي

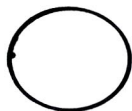
کہ دادی وي لیکي چي ما پسي ڈر پرہ مہ
دا خوشي خبري خوما پري اوريد لي دي

ستانصحتونہ زہ پلو پوري ٲول اوترم
تہ چي راپہ ياد شي ٲول مي ہغہ و ستندي دي

خيل وطن تہ راشہ دجوارو دوری دپرہ دہ
و لي دي جانہ کوي بل ھاے ارو لي دي

داد خواندی شپي ور چي بہ ہچري بيا رانتي
تا پسي ممتاز دپرہ سگوسگوزري دي

72

د ژوند جو سنگره کښي وپريښمه زه
دا پي له تا وار خطا کيڻ مه زه

د هر ارمان گروان شلبد لے وينم
که په محل کښي هم اوسېږمه زه

ماته جوړه جوړه غمونځه ښکاري
تانه چي کله جدا کيږمه زه

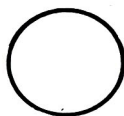
د قدر دانو قدر دلته نشته
داسي وطن کښي حصارېږمه زه

۷۳

دېلبلا نو چالې مې وړاندوئې
په دې ګلانو خفه کېږمه زه

لا ليه مالګه ناګهاته راشه
په انتظار کېږې دې کېږمه زه

په مټان هغه وخت قیامت وي ځانه
تانه پي څه وخت جدا کېږمه زه

زما دزرهٔ په آئينه کښې ته ټي
د ژوند کتاب هرې صفحه کښې ته ټي

دا ټي لټا خو هان نيمگړې گڼم
زما د ژوند هرې لمحې کښې ته ټي

بغير لټا به ژوندون څنگه لټروم
زما د زرې هرې حصه کښې ته ټي

زما د مينې امتحان اخلي ته
زما د ژوند هرې قيصه کښې ته ټي

ممتاز دې اوس د زرې پر دو کښې پټې
چې رقيبانونه پرده کښې ته ټي

حُنِي خَلَق

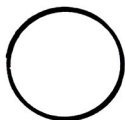
کينه وردي زور وردي حُنِي خَلَق
ڊپر پڻه کبرپڻه غرور دي حُنِي خَلَق

چي پڻه وينو د انسان هم نه مڙيبي
پڻه دنيا کښي حُناور دي حُنِي خَلَق

چي دنيا ٽوک دعقبلي دسره زار کږي
گوره ټومره بختور دي حُنِي خَلَق

چي بگاڙ سبا د خدائے ياد کښي مشغول وي
خدائيگو هر چانه بهتر دي حُنِي خَلَق

ممتازن ورشه پخپله ئي پخلا کړه
چي له تانه مَرور دي حُنِي خَلَق

شته په سپرلی کبني دپر کلونښته دے
نوما دپاره دپر غمونہ شته دے

سپيني سپون مي ڪله ميگه جوړي
ستا په زرگي کبني هم داغونہ شته دے

دخيل اوريل دا پيچ و خم چي گورم
دومره قسمت کبني زما ولونہ شته دے

دپر ټوگند ونه خودي اوکړه جانہ
لا د ممتاز زرگه کبني شکونہ شته دے

تہ پي پکيني نہ پي اشنا زہ پيہ خلقو خہ کوم
سترگي پي رندي شہ زہ پيہ دغو سترگو خہ کوم

تولہ شپہ پيہ طمعہ يم سکرکيني سترگي پيہ کرم
راشي رالہ نوب کيني زہ پيہ دغہ راتلو خہ کوم

زپہ نہ زپہ تہ لاروي قول عالم راتہم داواي
تا پيہ لارکيني پريبنوم زہ دزپہ پيہ لاروخہ کوم

مور

په فکرونو اوسوچونو کښې

۱. ښه زما لخت جگره

۱. ښه زما د زړې سره

۱. ښه زما د سترگو توره

۱. ښه زما د زړه ټکوره

په چې ته نه و ښه پيدا شو

په نامه وي تش يا د شوي

زه به ستا ومه په طبعه

خلاصه وم له هر غم

په خيال کښې په سوچونو کښې

ستا ځاکه مې جوړوله

بس د مينې يو دنيا مې

په نظر کښې چو رښه له

تصویر کښې مې لوبو له

په شکل به مې گوتو لي

په سختو او تکليفو نو

راغلې ته په خپل وختونو

ستا خندا زما دپاره
بهارونه نمورېدل وو
ستا ژړا زما دپاره
کاینات نسکورېدل وو
ستا په سترگوبه پو بښد مه
په هر حقوي دې رسېد مه
ستا زما تر منځه کله
خه عجیبه شان رشته وه
د فکر ونو او سوچونو
يو عجیبه سلسله وه
چې چې وخته اوده نه شي
چرته اوبه پاتې نه شي
هسې نه وي خوب درغله
چرته کت نه شي لوېد لے
نموچې لوت شوې د زړه سره
زه دې فکر کېم او تره
هسې نه بهرته لار شي
خه ضرر درته پېښې نه شي
زما زړه کېنې وسوسې وي
زما دغه دغه اند پېښې وي

گني ته اوس بسه عاقل ٿي
هسي نه ٿي نا قابل ٿي

تو ڀه سڀينه بڙيره زوئ هم
مور ته هسي ماشوم بڻڪاري

زويه خدائے دي نگهبان شه
هر مشڪل دي تل آسان شه

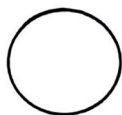
ٿي مور مره شي ٿي ٿي ٿي
ٿي دنيا کڻي ٿي ٿي ٿي

بيا دمور قبر ته ٿي ٿي
ٿي او ورڻ بيا داسي وايي

موري تا پسي خفه يم
ٿي دنيا يو اٿي زه يم

تو مور اوس دينا نه لاره
راهه نه شي بيا دوباره

ممتاز اوس به خفگان شه ٿي
ٿي ٿي وخت به ارمان شه ٿي

د بڼو د سر د پاسه
بوج د اښکو مې درنيرې

زه د خان نه خیرنه يم
تر مې اوښکې مې تخيرې

ستا د يو ترخې خبرې
زور مې دومره زړه له ورشې

لکه ټوک د غر د سر نه
چې په زمکه راغورزيرې

د بنگړو شرنکار مې اورې
د سلگو مې خبرنه شو

ا زما ساده جانان چې
په کوم جهان کېنې اوسيرې

نن د باران شپبه او بده شوه جوړې
د اوښکولار په مخ خوره شوه جوړې

د تودو اوښکو زور کمېږي رو رو
د امیدونو شمع مړه شوه جوړې

نن به ورځم د یو تپوس د پاره
د صحبت لاره کزه شوه جوړې

وهم چې د سین په چپو ځان لاهوکیم
بنکاري نصیب کښې مې تیاره شو جوړې

ممتاز په هر چا د پر اټبار کولو
حکله خو هرخوانه خفه شوه جوړې

بڻه اخلاق

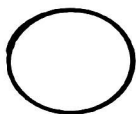
لارې او کوڅې درباندي ښې ښکاري
ته چې مشرکشر ته سلام کوې

نه دې په دولت او نه عزت کم شي
ته چې په خوبه نوله خوب کلام کوې

بگرځې ته په مزکه خواسمانې ته
ته چې د پردې خپل احترام کوې

ته به د مهر چا زړه ښې اوسېږي تل
ته چې ښه خملت په هر مقام کوې

زه ممتاز له تانه خفه کېږم نه
ته خو نصيحت ماته مدام کوې

په ليمو بامندي راواوري
په ننگو اوبنکې خوري شي

په مگروان بادان باران شي
په خولم کبني بي راتوي شي

د زرگي په غم بنادي کبني
ددې سترگو پوره لاس وي

کله خاندي به بي واره
په ذرا به کله سرې شي

دانگيني اوبنکې مگورم
تومي ترې راته بنکاري

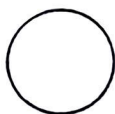
ماڌ زرهه غم پيٽه ڊه سائڻه
دوئي پنه ڄهه تودري تودري شي

زه خو هر چاته دا وائيم
زما هنج غمونه نشته

نوييا زرهه جي داسي وئي
اندرون ذري ذري شي

چي ذرهه پنه رنجه اخته شوم
نو زه پوي شوم جي ڄهه چل ڊه

مستان اوس پنه دغه لوي شوم
چي جي هر چانه کيلي شي

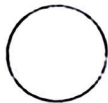
کیلہ دے پہ سر سترگو، دے کپے سرہ بہ گورو
نن راشہ در رکہ سرہ دے قصے سرہ بہ گورو

راخہ در قیبا نو پہ سر، توری خاوری واپوہ
راشہ زمانوالہ، دے پتئی سرہ بہ گورو

زما وستا تر پنچہ، در قیبا ہواوخہ کار نشہ
خپر دے اے جانیہ دے لا بچی سرہ بہ گورو

ماتہ د بیلتون دتوروشیون خبری مہ کوہ
اوس خورنیا ورخ دہ دتیری سرہ بہ گورو

خیال کبھی مے دورچی، او د شپی مے پہ نو بونو کبھی
ممتاز در نہ لوکے شہ ستا و عدی سرہ بہ گورو

ستا مينه لاليه دروغترنه شوه
لار د صحبت راته اغزنه شوه

ثومره په اخلاص ياندي درغله وم
هره يو خبره ستاشکمنه شوه

تا پکښې گډون د فرېب وکړلو
ثومره پاکه مينه وه خيرونه شوه

نه زما زاري نه مې منت مې
مينه دې لاليه کبرترنه شوه

ته نو په قدم قدم جي لوظه شوې
خکه خو ممتاز دومره غمترنه شوه

لور

مستہ مستہ گرچی جوئی وایہ پتہ کوم خیال ئی تہ
خاندی خوشحالین ئی، دبابا دکور مشال ئی تہ

تہ چي شوئی پيدا نوهغه ورخ نه دبل چاوي تہ
تہ بناسته کونتره ئی، ناسته پتہ دپوال ئی تہ

ستا طلبکاران خوجوئی، هرخا ئی ستاپه طمعدری
خان نه خبرنه ئی چي راگره پتہ کوم جال ئی تہ

تہ دمور ملگری دبابا دسترگو تور ئی تہ
تہ دسپوز مسم خور ئی او پوره پتہ خیل جمال ئی تہ

تا دبابا کور پتہ خیل هنریان دی دنها کپرو
ثوک دی خوش قسمته چي دچا راوتے قال ئی تہ

تہُ غُبرِتِ دِوَنو دِبا با دِسرِشملہ یُ تہُ
چِری سِکِہ مہُ شِی پِدرِشِتیا قِیمِتی لال یُ تہُ

تہُ دِپِردی کورِی مُور دِی ہرِ وِختِی پِریِشانہ وی
تہُ کُہ پِہُ گُورِی یِا وِلا یِہُ دِہِوال یُ تہُ

خُہ او کِرمہ لورِی دِادِخُدائے اورِسول لارِہ دہ
خُدائے دِی جِدا مِکِرا جِو جِدارانہ فی الحال یُ تہُ

تہُ بہ شِی وادِخُ زہُ بہ دِی کورِکِنی سو دِائی شِمہ
مِکِرحَم بہ ہول کورِکِنی چِی بہ لورِی پِہُخُہ حال یُ تہُ

تِختِ خِو بہ زہُ دِکِرمہ خِو بِجِختِ دِی دِر لہ خُدائے دِر کِری
شِپہ او ورِحُم یُ خُدائے تہُ مِمّانِز دِغہ بی یو سوال دے

شپه د انتظار

غمه نیمه شپه وه هر طرف چپه چپیا وه
د سڅې ابادۍ نه جوړه شوې یو بېدیا وه

وعدۀ یې وه د راتلو ځکه زه وم په انتظار
یوزۀ ومه پرېستانه یوزرکے ده په درزار

خان سره لگیا وم هم کول هم یې رپېل
ستوري په خندا او خندېدل او مسېدل

ډېره اوږده شپه وه په هېڅ رنگ نه تېرېدله
یوه یوه لمحه لکه د کال به تېرېدله

زړکے یې په درزا شو څه کشا یې واوړېدله
ماوې جوړې هغه دے خو پشو وه ز غلېدله

ناخايهٔ ٿوڪ ڏيوڪا پھ لاس زما پھ لور راتللو
خدا ڀڳو پڇي ٿوڪ نهٺ ڏو اورڪه وه الوتلو

پر پوتنه ڪٽ ڪٽي ٿه پي ٺانڊ غونڊي ڏمه
زه ٺي پي لونهه باندي حيرانه غونڊي ڏمه

سترگو ڪٽي ٺي خوب وه غوزمه وه نه قران
حيرانه وم پڇي ٿه ڪله به زرمه شي به قران

په ڏي ڪٽي ٺي نظر شو ستوري ڏاسي پر ڪدل
ڏري ڏري ڏيو پڇي ٺي اسما ڪٽي بلبل دل

سپون مري تر نظر شو ٻه ٻه ٻه خند بدل
ماته به ٺي ڪل نري نري به مسدل

ٺي شمعه واره ستوري ڪر چاڀر تر ٺي تاو بدل
به شمعي ڏٺنگ غونڊي ڏي نه زار بدل

دنيا ڏي سپون مري ڪار ڏي لکه شمعه بلبل دل
ما ورته ڪانه او خدا ڀڳو پڇي ڏا مسدل

ما وې پېچې اے سپوږمه زما آشنا نه خه خبرې
اے بنگلې سپوږمه دې وفانه خه خبرې

سره شوه په خندا اوراته شوه داسې گويانه
واوره دچا او د وفا قصه له ماته

زه هم په زړې کني ستا په رنگې يوارما لرم
زه هم يو آرزو او تمنا دتا په شان لرم

ستا که په زړگوتې مسيدلي پر ورو نه دي
زما هم دادي زړه باندي يو تو سوي داغونه دي

ما هم د وصال په طمعه غرونه نرولي دي
ما هم انتظار کني د پر عمروندارولي دي

ما هم په دې لار کني د پرې شپې شو گيرې کړي دي
ما خو دې نه سختي سختي هم لا ترې کړي دي

ما دچا دپاره مسدل هم ازده کړي دي
ما دچا دپاره خند بدل هم ازده کړي دي

زڙه ٿڙي غفله شوڀي مروره ٿڙبه ٿله ٿيم
ڊي دنيا نه لڙي ڊڙه ڊڙه ٿڙبه ٿله ٿيم

ڇي زڙه ڀي صبر نه شو آخرييا ورله راغله ٿيم
ايني ماته گوري ڊاڊي پيا ورله راغله ٿيم

خونٽي ڊرائلونه ڊه نونه راڃي آشنا
خدا ٿيگي ڊڊي نه ڀس به ڇه راڃي آشنا

اه ممتاز اوده شه ٿول فڪرونه ستا عبثي
مه زياتوه غم ڊي ڊاغمونه ڊي هم ڀس ڊي

په ڊي کڀي يونزي غونڊي چيه ڊهوا راغله
سترگي ڀي شوڀي پٽي پرکالي رابانڊي راغله

اوزه ڇي شوم اوده نو ڊغمونو نه شوم خلاصه
ڊڙه ڊمه سترڀي ڊفڪرونه شوم خلاصه

سڪرڇي شوم راويغله نوستومانه غونڊي ڊمه
ڊه خيل سوي قسمت ته زه حيرانه غونڊي ڊمه

لُوبِی

تہ چچی جدا زمانہ گرجی دایہ خہ شی
جانانہ بنہ بہ نہ شی کہ زہ درنہ خفہ شوم

زما د دوارو سترگو توره
دابی لہ تا یمہ شمکوره

ستاپہ لیدومی دزرہ کلی خورہ شی
جانانہ بنہ بہ نشی کہ زہ درنہ خفہ شوم

ما وہ ژوندون تاسرہ ترے
اوس رانہ گرجی جدا وے

ستاپہ جفا بانڈی می دہر زہ کے خفہ شی
جانانہ بنہ بہ نشی کہ زہ درنہ خفہ شوم

دا ژوند خوبیانہ راجی جانہ
ولی جداگرخی زمانہ

چی مونہ جدا یو دغمان زرکے بہ بنہ شی
جانانہ بنہ بہ نسی کہ زہ درنہ خفہ شوم

مانہ دزپہ پتہ لار نزدی شہ
غم می شی لری پتہ دی پوی شہ

تہ مالہ راشہ چی داغر غمان کچہ شی
جانانہ بنہ بہ نسی کہ زہ درنہ خفہ شوم

ممتاز پتہ دغہ نہ پوہیری
جانہ کیلہ دی پتہ خہ کی بی

دیمنی لارہسی نہ نیمہ لار کینی دوا شی
جانانہ بنہ بہ نسی کہ زہ درنہ خفہ شوم

96

لوبه

جانانه کله به راچی زړه ې ژړیني
بي تا، نه قلاړیني لالیه کورته راشه

په ژړا ژارم سود ې نه شتي
بېلتون ې اولي په زړه غشي

دا ې لتا ې جانه زړه کله صبریني
بي تانه قراړیني لالیه کورته راشه

ستا جدایي ده ډیره گرانه
دنیا په ما باندې ده ورانه

بکه باران غونډې مې اوبنکې راڅڅپړي
بې تانه قلارینې لالیه کورته راشه

ستا دراتلو به څه حاجت شي
دجنارې کټ مې چې اوچت شي

مړي بیا کله په ذرا راژونډي کيږي
بې تانه قلارینې لالیه کورته راشه

فرياد

زه به خه درته بيان كرم
حقيقت به درعيان كرم

ژوند هي خه رنگي تيريبي
بس يو پته دے کميبي

كله كله فكر اوكرم
خيل ژوندون ته نظر اوكرم

ماشورچه ده چي تاويبي
بس يو پته دے کميبي

هر يو کس په دې دنيا کښې
ژوند تيري په دې سودا کښې

چي به هرڻه زما کيڙي
بس يو پتو ڏي ڪميڙي

په چا بنه وختونه راشي
پتول غمونه ترې په شاشي

په هرڻه الله پوهيڙي
بس يو پتو ڏي ڪميڙي

مٿان دغه بس يو کار ڪه
غم دهر چا په هان بار ڪه

خدا ته په دغه خوشحاليڙي
بس يو پتو ڏي ڪميڙي

شاہین

دخپل زوئے کرنل ضیاء (رچی پائلت دے) دا ڈکیرنہ

۱۔ شاہین پچھ، ۱۔ دھت زویہ

۱۔ پھ رشتیا پستونہ، ۱۔ عبرت زویہ

۱۔ جذبی خاوندہ، ۱۔ دھوا زمریہ

۱۔ ارادی خاوندہ، ۱۔ دفضا زمریہ

ستا ارادہ پخندہ، ستا ارادہ منمہ

دہ جذبی نہ دکہ، داستا جذبہ منمہ

۱۔ شاہین پچھ، د شجاعت تکرپی

۱۔ طاقت نہ دکہ، ۱۔ طاقت تکرپی

۱۔ دفضا زلیہ تہ، دسیلہ نہ تہن پی

۱۔ دتہن نہ دکہ تہ، دتہن نہ تہن پی

اے درفتار شاہینہ ، داستارفتار منمہ
اے پہ رشتیا بنکاری ، زہ دی دابکار منمہ

قائلہ ستا دینچی ، داستا پنچہ منمہ
نہ جی خطا دی شوغہ ، داستا شوغہ منمہ

قائلہ ستا دجرات ، داستا جرات منمہ
اے دشاہین پنچہ ، ستا شجاعت منمہ

زہ دی غیرت منمہ ، خود آتہ ناست خہ لہ ی
داغلی پلے غونڈی ، داسی ناراست خہ لہ ی

مٹا دی غونڈ کرے وی ، داتہ مدھو وی ی
زما توردنہ زویہ ، داسی خاموش وی ی

جو پدہ آرام بانڈی ، تہ عادت شوے ی گنی
پہ دپس ناکام بانڈی ، تہ عادت شوے ی گنی

اوس خو دپینو کپنی ہغہ ، زہ آتہ نشہ دے
اوس دی پہ سترگو بانڈی ، ہغہ پردہ نشہ دے

اوسن اوتلے شې تہ ، برہ ختلے شې تہ
پاس دھوالہ پردو ، لربر وتلے شې تہ

اوس تہ آزاد ئي شري، اوس تہ خندا کولے شې
پاس دفضايہ سينہ، تہ مشغولا کولے شې

پي خہ دي زيہ غواري، هر خہ آزار کولے شې
خوکہ خيل خان باندي، خہ اعتمار کولے شې

پاسه يقين اوکړه تہ ، وزر نہ کار واخله
دا پاس فضا اووينہ ، نظر نہ کار واخله

اے دفضا بنکاري ، لاندي ټکړو تہ گوري؟
اے دشاھين بچيہ ، پاسي تیکو تہ گوري

تہ خہ ټپوس خونہ ئي ، ستانوم شاھين دگوري
دا دشاھين دپارہ ، دپړلوي توهين دے گوري

يادونه اُميدونه

اے دمکي زمکي بيا رايا ده شوپي
بيا زما پيه سترگو کڻي آيا ده شوپي

نن د خدائے دکورنه خان لوکے کچه ته
تاو شه ترې راتا و شه چي نايابه شي

دا ساعت چي ترشي بيا به رانه شي
خلاصه به دغم هره فريا ده شي

زه ذره پيه سترگو کعبه وينمه
ولې زما سترگو ته حبرانه شوپي

دا ارمان دهر مومن پيه ذره کڻي ده
ته ممتان جوړاوس ويندله خوا به شوپي

پښتون

زۀ د پښتون لور د پښون خور د پښتون مور يمه
ډکه د پښتونک پښتنه د پښتون کور يمه
زۀ د مينې پنگله خو دشمن دپاره اور يمه
زۀ يم پښتنه لوکے لوکے له پښتون دور يمه

دا زما پښتون روکي خو هرچا پترند لے دے
داچي د غبرت غرتہ دے ټول عمر ختلے دے
داچي په پښتو کښي قومره بره رسد لے دے
داچي په عزت باندې هر کور کښي زېږېد لے دے

دے چي اقرار اوکړي بيا تر کله دوستو کښي نه
دے چي قدم داخلي نوبيا همکړي خو يښي نه
دے د همت توره دے په يو طرف چلېښي نه
دے همتي توان دے مصيبت نه نو ويريښي نه

دے د دور وجود د خپلو مټولو پي لھاقت گھني
 دے د غور پروڼي د آسمان نه هم اوچت گھني
 دے د پردي مور عزت د خپلي مور عزت گھني
 دے د مور خدمت دمور د لښو لاندې جنت گھني

دے پي خټه دخت توان وي نو محفل به د ججروي دے
 خټه دخت پي بوداشي نو بيا مشر د جگوي وي دے
 د حق سره ملگره هم د خپلو د پردو وي دے
 دے د اسي مخلص دے پي هر دخت د مشورو وي دے

سل کارونه پي بنه دي نو بوداي بد عادت دے
 دچاسره چي وران شي نو بيا دے لوپي مهيت دے
 نو بيا نه پخلا کي دي په جگونه په منت دے
 هر خټه په سين لاهو کړي په نو دم پريو ساعت دے

دے پښتون روکي ته زه بس دومره نصيحت کوم
 صبر نه کار اخله دوره زه درسته منت کوم
 بيا به زه قيصي دي په مرھاي د شجاعت کوم
 زه ممتان به غر روره ستا په شرافت کوم

نعمت

ستا نيکي نه ضائع کيږي
دابه هله پکار بيږي

توک که دې باندې پوهيږي
دين دنيا به دې بڼه کيږي

نېت دې هر بنده ته بڼه کړه
دا توبڼه د خان سره کړه

مرگ نه پس به هم ياديني
دين دنيا به دې بڼه کيږي

مرگ نه پس خوهرتته تر شي
توک چې تور لحد کښې گهر شي

بیا به هلتہ کنی خہ کی بی
دین دنیا به دی بنہ کی بی

پہ دنیا کنی بس یو کار کرہ
غم دھر چا پہ خان بار کرہ

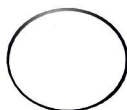
خدا ئے پہ دغہ خوشمالیری
دین دنیا به دی بنہ کی بی

خدا ئے انسان دے پیدا کرے
اویکے دی ئی دے پوئی کرے

پہ نیکی خدا ئے خوشمالیری
دین دنیا به دی بنہ کی بی

ممتاز هر چا سرہ بنہ کرہ
داتوخہ د عقبی او کرہ

دابہ هلتہ پکاریری
دین دنیا به دی بنہ کی بی

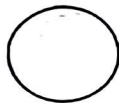

مينه چي پيدا شي فنا کيڻ نه
زره چي بند يوان شي آزاديڻ نه

دا دغم تير چي ٿومره فوري شوڻي
اوبنکي بلوم خورنھا کيڻ نه

اے داسمان ستور و پيءُ جرگه و زخم
يار مې مروردے پخلا کيڻ نه

خنکھ دي ممتاز نه زرگه صبر کرو
نوڪ نو داوري نه جدا کيڻ نه

تا چي په سلگو سلگو کښي تېره کړه
مانه نو دې خپله قصه هېره کړه

اوس خو به خبرې هرځاې کيږي نو
تا دراز خبره چي برسېره کړه

دا نو يو وپه غوندې خبره وه
تا هسې د بلې نه نن ډېره کړه

زه در سره مينه په اخلاص کوم
تا مينه شكونو کښي راگېره کړه

ما وېل په مرگ به جدا کيږو نه
تا مستان د ژوند په لار کښي هېرکړه

مینه

دُ عشقِ سمندر کبھی د مینہ یو کشتی دہ
موبن دوارہ پکبھی ناست یو تباہستہ سینہ سپو بندہ

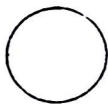
دا تن زما د پارہ پرون نہ د پر بہتر دے
لا لے مہی خوا کبھی ناست دے نری نخہ سیلہ دہ

دنیا نہ ناخبرہ ہر چانہ جی نصیر ہ
نہ لے نہ مالت شہ نہ کورنہ حویلہ

د گل نو شوی چھی ورشی بورالہ پہ چن کبھی
تاوین یی دکلا نو تیارہ کہ ترو بندہ دہ

خمار خمار موسم دے د مینہ انتہا دہ
آواز دلری راشی نحو بندہ پنکھی شپیلہ دہ

ممتاز غموندہ ورک شولالے مہی راروان دے
وسن خاندہ نحو شحال بندہ د غم وروستی سنگد

ستا دڪبر انتها ده ته پوءِ نه ٿي
دا قصه بگها صبا ده ته پوءِ نه ٿي

مال دولت خود لاس خيري دے جا پوءِ ڪرہ
تا ترپي ٿي ٿي ٿي ملا ده ته پوءِ نه ٿي

محبت خود شوڪ په زور ڪولے نه شي
دا خبره درضا ده ته پوءِ نه ٿي

راز دميني خلق پت ساتي نادانه
ته په هر ڄاے ڪنبي گليا ٿي ته پوءِ نه ٿي

دخيل زبره علاج دي او ڪرہ ته پتخيله
ممتاز ولي لا پروا ٿي ته پوءِ نه ٿي

داچمن

زه یو ورځ کله شنه ته لایم
ماوے سپل دکلو کړمه

د بورا په شان به زه هم
هر یو کله به پکلو مے

په چمن کښې گرځېدمه
هر یو کله ته اودرېدمه

شین چمن رنگ رنگ کلونه
زما زړه وهل ټو پونه

نو یو کس دکلو خوا کښې
گرځېدو په دې سودا کښې

پچي دا ٽول ڇمن زما دے
په هر گل ۾ي زره شيدا دے

کله گل شوکئي له بوٽي
وي د کبد لکه چکي

کله پانهي راشوکئي دے
هوا کني الوزي دے

په مستي داسي روان دے
لپونے د بيان دے

ناکھانه داسي غب شو
دمالي آواز برگ برگ شو

داته خه رنگي بد بخت ۾ي
گل شوکے دهر ۾ي تختي

ماد زره ويني ورکي
دا ڇمن ۾ي اباد کپے

در چمن تو دهر چا دے
هسي نه يوزخي ستا دے

د مالي په دې نصيره
شوم نحو شماله در په سه

در چمن زمونږ چمن دے
در وطن بنکله وطن دے

حفاظت به ئې کوو مونږ
هر آفت نه به ئې ساتو مونږ

گیله

دهنه تور سرې چې دچا د خاوند په قبر غورېدلې
خهرې لاهغسې تازه دي

گیله نو خدايه نه کرم
يو خبره هسې کومه

زه نومره بد قسمته يم
چې به او بڼکې تل تخومه

زما قسمت نو بڼکاري
تورو شپو کېنې دے لیکلے

رڼا خو نه بڼکاري
په تيارو کېنې ژوند تېرومه

هرڅو که زړه دواړه کرم
چې په صبر به وخت تېر شي

د غرنه اوچت غم دے
دابه څنگه زه سر کومه

د ځاني ژريا خو نه کورم
دې: پچو ته خفه کېم م

ته صير خدايه وركې ي
دوئي به څنگه پخلا کومه

ما دا طمعه کوله
خو شعلي به چرې راشي

اوس څه اووايمه خدايه
چې د څه طمعه به کومه

ښه ورځ مې لوه خفکان دے
په حساب ئې نه پوهېن م

د زړه زور مې اوبه شو
نور طاقت به پيدا کومه

چاپېره ځان نه کورم
په تير وکښې شومه کېره

په کومه ډډه اوځم
ځان به کوم نخواستو رسومه

د ژوند ملگره لارو
تورو خاورو کښې رونه شو

يو اځې شومه پاقه
اوس به دغه ژړا کومه

ځان ته به نه گورم
کله تا سره وعده کوم

دا ستا پر پښې يا غيچه به زه
په صبر تازه کومه

د هرڅه ته مالک ې
خدا يه تاته ې دا سوال دے

بې ته ې مدد اوکړې
نور د هسې طبعه نه کومه

118

بېگه مې د آسمان ستوري په چپه خوله شمېر ل
مطلب مې بل خد نه و، و مه ستا په انتظار

د قيب دې هر شخړه وايي زه تانه نه صبرېزم
بس تې مې د زړه سرې نور په چانه كوم اتبار

د مينې په با غچه کښې مې يو کله په نخښه کړه
د دم به چې په اور بل کښې يا جوړوم به ترې نه هار

”زوی مور ته“

ستا د خوري خولي ته زارشم موري
ستا د عاكانو باندي بارشوم موري

تاچي په خه خوارولوئ کي يم خه ويله شم
دا ستا احسان زه په دنيا کي خلاصوله نه شم

زه چي پيدا شوم نو په هيم نه پوهيدم موري
دا سي نادان وم چي به هسي ژر پيدم موري

په خه خوارو او په محنت باندي دي لوئ کړمه زه
په اشارو او په خبرو دي بيا پوئ کړمه زه

ته به وي وينه ولي زه دي او ده کولم موري
په پستولاسويه دي زه ورو ورو تپولم موري

په زر قربان به دي ديد و منع کولم موري
خان دي کړولو ولي زه دي آبادولم موري

دَ ژوند په دې کتاب کېنې تخښه کوم یوځای کېنې کېن دم
زه کومه پانیه اولولم او کومه پکېنې پرېن دم

په هرې یوې پانیه کېنې جدا د غم داستان دے
زه کومه قصه او وایم او کومه پکېنې پرېن دم

د دې نه خبرنه وم چي به دا قصه هم کین یی
زه لایمه لاهو شومه اوس خه به را وپتېن م

زما قسمت دې خدایه په تیاره کېنې دے لیکلے
زه نورمه تیند کونه نوزه چرته قدم کېن دم

زما توره نصیبه په رشتیا د غم نه دک یی
زه خه تاسیر اوس او کومه په چل یی نه پوهېن م

خبره ستاد مینہی دھر چانہ زہ پیتومہ
ستامینہ لوئے سوغات دے زہی زہ پوری گلو

دا مینہ لوئے نعمت دے ہم پہ دی دنیا جنت دے
ستامینہ پی پی مل شوہ نور پد ہر خہ اور گلو

لا لید مہربانہ تہ جد ا مہ شی لہ مانہ
دا ستاد راتلو لاریہ پد بنوزہ جارو کو مہ

فن راشہ دزیرہ سرہ دھچانہ مہ کو ویرہ
پد طمعہ درتہ ناستہ بیم پہ زہہ خال لگومہ

ممتاز نمو تولہ ستادہ ستامینہ کبھی ہی سودا
زہ ستاد صحبت خبر پی کلہ چاتہ کو مہ

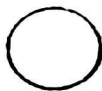
په هر طرف چي چي خي نوزۀ به ستا دلاس هماسم
ما مه پي پي نده يواخي زۀ به چ پره وارخطا شم

بي تانوزۀ ژوندون هيو پي ژوندۀ حسابوم
تۀ ولي راته واي چي زۀ پاتي تر سبا شم

رقيب زمون تر منځه دنقرت لاري تو کلي
د هرڅۀ به صفاشي نوکۀ زۀ درنه چ سخلا شم

برباده زندگي ده ، هنج پي چل ئي نۀ پوهي م
په کومه لاره ورشم او په کومه تري نه راشم

ممتاز داسي صادقۀ ده چي هرڅۀ به هواري کي
نوتۀ دي نيت صفاکړه چي زۀ پوهه پي رناشم

نواره ناره زندگي شوه په غمونو په فکرونو
هسي ژوند لره خواري شوه په دې دومره تکليفونو

د غمونو په دلدل کبني نه د خان نه د جهان شوم
هسي تېره مي گواني شوه د دنيا په فرېبونو

د سبا په طمعه ناسته، د ما بنام تياره لانه په
په ژرپا مي سترگي سرې شوې، په سلگو په فريارونو

زه غوځيل فکرونه نه کم، تا پسي مي زړه خوږېږي
پچي ته خه رنگي لاهو شوې د اجل په دريا بونو

په رضا د خداي رضايم نور صبر سوال ترې کړمه
خدايه ته ناراضه مه شي زما په فريا دونو

د بنده طاقت ته گوري، امتحان مي هومره اخلي
خدايه ماله طاقت را کوي په دې سختو ساعتونو

**Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library**